

Prof. dr Irena Mazurkiewicz-Kwilecka
1919 – 2008

Urodziła się 14 maja 1919 w Tarnowie. Zmarła 20 marca 2008 w Ottawie. Została pochowana w rodzinnym grobie w Montrealu. Córka Bronisława Mazurkiewicza i Anny z domu Haber. Sanitariuszka w Powstaniu Warszawskim, profesor farmakologii, nauczyciel akademicki. Zasłużony i długoletni członek Zarządu Oddziału Ottawskiego Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie i Koła Nr 8 Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kanadzie. Człowiek wielkiego serca i niestrudzona wolontariuszka.

Wykształcenie

Ukończyła Liceum Żeńskie im. Emilii Plater w Krakowie i rozpoczęła przed wojną wyższe studia farmakologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po wojnie kończy przerwane studia uzyskując tytuł magistra farmakologii na tymże uniwersytecie. Po emigracji do Kanady (1951) i osiedleniu się w Montrealu postanawia kształcić się dalej w dziedzinie farmakologii. Po odmowie przyjęcia na studia doktoranckie zdobywa najpierw magisterium, a następnie doktorat z farmakologii na McGill University w Montrealu..

Czas wojny

We wrześniu 1939 ucieka z Krakowa do Lwowa, wraz z matką i siostrą Zofią, lekarzem chirurgiem. Po zajęciu Lwowa przez bolszewików udaje im się wrócić do Krakowa. W 1942 przenosi się do Warszawy. Bierze udział, jako pomoc medyczna i sanitariuszka, w Powstaniu

Warszawskim w 1944. Opiekuje się, podobnie jak jej siostra Zofia, rannymi powstańcami w szpitalu polowym przy ul. Krechowickiej.

Przeżycia wojenne długo pozostawały żywe w jej pamięci, czemu dała wyraz w swoich wspomnieniach, spisanych już po odejściu na emeryturę podczas zajęć w „writing class”. Opisała wiele dramatycznych wydarzeń z okupowanej Polski, m.in. upokarzające rewizje osobiste i sytuację, kiedy matka jej zmuszona była sprzedać zegarek, jedyną pamiątkę po zmarłym mężu, za miskę zupy.

Po wojnie

Po upadku Powstania zdołała się przedostać, wraz z najbliższą rodziną, do Krakowa, gdzie po wojnie ukończyła studia farmakologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1948, razem z matką i siostrą, zbiegła z Polski rządzonej przez komunistów - najpierw do Francji, a potem do Quito w Ekwadorze, w Ameryce Południowej.

Ameryka Południowa

Przebywała przez ok. trzy lata na emigracji, wraz ze swoją matką i siostrą, w Quitow Ekwadorze, utrzymując się między innymi z pieczenia ciasta.

Kanada

W 1951 wyemigrowały wspólnie do Kanady i osiedliły się w Montrealu. Po odmowie uznania jej magisterium UJ, odbyła studia magisterskie i doktoranckie na McGill University i tam rozpoczęła pracę najpierw jako Research Associate i Demonstrator, a następnie jako Postdoctoral Fellow w Department of National Health and Welfare w Ottawie. Od 1960 była związana z Department of Pharmacology, Faculty of Medicine, University of Ottawa, gdzie przeszła wszystkie stopnie profesorskie: Assistant, Associate i Full Professor w dziedzinie farmakologii.

Główne kierunki jej badań naukowych obejmowały zagadnienia z neuro-farmakologii, produkcji histaminy podczas stresu i wpływu leków psychotropowych w wieku starczym. Była autorką i współautorką wielu prac naukowych oraz edytką i współautorką książek w dziedzinie farmakologii i neuro-farmakologii.

W latach 1974-1985 kierowała, założonym przez siebie, zespołem badań nad histaminą (Canadian Histamine Research Group).

Prowadziła, jako promotor, szereg prac magisterskich i doktorskich w School of Graduate Studies, University of Ottawa.

Była członkiem wielu kanadyjskich i zagranicznych towarzystw naukowych, m.in. Pharmacological Society of Canada, Canadian College of Neuropsychopharmacology, American Society for Pharmacology and Experimental Therapy i American Histamine Research Group.

Po przejściu na emeryturę w 1987 otrzymała tytuł Professor Emeritus, University of Ottawa oraz Medal of Merit, z Department of Pharmacology, Faculty of Medicine, za 29 lat pracy badawczej i dydaktycznej.

Publikacje

Profesor Irena Mazurkiewicz-Kwilecka była autorką i współautorką wielu prac w dziedzinie farmakologii i neuro-farmakologii, m.in.:

Chronic alcohol treatment and brain histamine, in *Recent Advances in Canadian Neuropsychopharmacology* (Basel P. Graf and B. Saxena, eds.), 1979, p.14-35. In collaboration with D.G. Prell.

Obszerna lista jej publikacji jest dostępna w pracy zbiorowej „A Search for Knowledge and Freedom”, str.282 – 283.

Rodzina

W Montrealu poznała Leszka Kwileckiego pochodzącego z rodziny ziemiańskiej z Poznańskiego, polskiego weterana II Wojny Światowej, i w 1960 wstąpiła z nim w związek małżeński. Mieli córkę Magdalenę (zmarłą w 2005), zamężną z Romanem Konopką, i dwoje wnuków, Nicholasa i Sophie.

Państwo Kwileccy prowadzili przez wiele lat dom otwarty w swojej pięknej rezydencji w dzielnicy ambasad na Sandy Hill. Dom Ich służył za miejsce spotkań Polonii ottawskiej. Byli jednymi z pierwszych parafian polskiego kościoła pod wezwaniem św. Jacka Odrowąża w Ottawie.

Bibliografia

A Search for Knowledge and Freedom: The Polish-Canadian Perspective. Proceedings of a Symposium, Nov.20, 1993, 50 Anniversary of Polish Institute of Arts and Sciences, Promyk Publishing, Ottawa 1995

Strona internetowa Ottawa Citizen:

<http://www.legacy.com/obituaries/ottawacitizen/obituary.aspx?n=irena-mazurkiewicz-kwilecki&pid=106264834>

Strona internetowa Press Reader: <https://www.pressreader.com/canada/ottawa-citizen/20080329/282398395129523>

Strona internetowa Transatlantyk Nadziei: <http://www.tnpolonia.com/kalejdoskop0803.html#3>
(wspomnienie pośmiertne o prof. Irenie Mazurkiewicz-Kwileckiej autorstwa dr Aleksandra M. Jabłońskiego)

/MJD/

© Oskar Halecki Institute in Canada 2018